

Strategisk næringsplan 2017-2021

Tynset kommune

Vedtatt av kommunestyret 25.04.2017

Innholdsfortegnelse:

	Side
Forside	1
1. Bakgrunn for planen	2
2. Innledning	3
3. Overordnet mål for næringsutvikling i Tynset kommune	4
4. Beskrivelse av ulike næringer	5
• Handel og service	5
• Landbruk	6
• Reiseliv	8
• Industri, bygg- og anleggsbransjen	9
• Offentlige arbeidsplasser	10
• Kompetansearbeidsplasser	11
5. Andre forhold	12
• Organisering av næringsarbeidet	12
• Støtte til arrangementer	12
• Næring i hele kommunen	13
• Revisjon av Tynset kommunes reiselivsstrategi	13
• Revisjon av retningslinjene for næringsfondet	13
• Oppdatere Tynset kommunes eierskapsmelding	13
• «Livsstilsboende»	13
• Oversikt over ledige næringsarealer og lokaler	13
• Årlig gjennomgang av strategisk næringsplan	14
6. Sammendrag-tabell	14

1. Bakgrunn for planen

Gjeldende strategisk næringsplan for Tynset kommune ble vedtatt av kommunestyret 23.02.2010. Ordføreren ga sommeren 2016 komite Miljø/landbruk/teknisk i oppdrag å gjennomføre en revisjon av planen. Mandatet komitéen fikk var:

«Komitéen får i oppgave å gjennomføre en revisjon av gjeldende «Strategisk næringsplan 2009-2014» for Tynset kommune.

Komitéen avgjør selv hvordan revisjonen skal gjennomføres og eventuelt behov og omfang av møter med næringslivet i kommunen, både privat og offentlig.

Komitéen skal peke på de viktigste utfordringene for næringslivet i kommunen og beskrive de viktigste satsingsområdene for de nærmeste årene.

Rådmannen har utpekt Bernt R. Hansen som sekretær for arbeidet.

Komitéens rapport med vurderinger og forslag legges fram for kommunestyret i januar 2017.»

2. Innledning

Komité Miljø/landbruk/teknisk har fått i oppdrag å revidere strategisk næringsplan for Tynset kommune.

Komitéen har følgende medlemmer:

Roar Estensgård	leder
Per Ivar Barmoen	medlem
Terje Hysten	medlem
Sindre Sørhus	medlem

Komitéen vurderte i startfasen av dette arbeidet hvordan den ville gjennomføre oppdraget, og hvordan den nye planen skulle utformes. Komitéen valgte å ta for seg næring for næring og inviterte representanter for bl.a. handelsnæringen på Tynset til møte. Det samme ble gjort i forhold til landbruk, der både Tynset bondelag og landbrukskontoret var representert.

Det er hele tiden et mål at regionsenteret Tynset skal ha positiv vekst og utvikling. Komiteen ønsker at næringsplanen skal brukes aktivt, og at planen hvert år skal tas opp til vurdering der måloppnåelse i forhold til planens forslag til tiltak blir vurdert.

Komitéen har valgt å ikke tallfeste en bestemt økning i f.eks. antall arbeidsplasser eller antall innbyggere i kommunen, men bruker ord som «øke», «styrke» og lignende der det er aktuelt. Målet i forrige plan var f. eks. at antall arbeidsplasser skulle øke med 500. Resultatet i samme periode ble en nedgang på 189 arbeidsplasser.

Tynset kommunes rolle i næringsarbeidet er å legge til rette for etablering av bedrifter og videreutvikling av eksisterende næringsliv. Dette gjøres bl.a. gjennom å sørge for at det finnes ledige næringsarealer og ved å samarbeide direkte med eventuelle private bedrifter som ønsker å etablere seg i kommunen eller har planer om å utvide sine virksomheter.

Komitéen har gått igjennom tiltaksplanen i forrige næringsplan, og konstaterer at mange av punktene er gjennomført. Et forslag som enda ikke er gjennomført er å finne et egnet område for en aktivitetsplass. Komitéen mener at kultur- og aktivitetsplassen som planlegges i forbindelse med skoleområdet vil imøtekomme noe av behovet for aktivitetsplass som var satt som et mål i den forrige planen.

Momenter som det er viktig at kommunen har kontinuerlig fokus på er:

- Det må hele tiden finnes ledige næringsarealer og lokaler

- Planarbeid må utføres så raskt som mulig for å unngå at bedrifter velger andre steder å etablere seg
- Etablererkurs er et viktig tilbud for potensielle etablerere
- Omdømmebygging må foregå som en naturlig del av det daglige arbeidet ved at alle ledd i administrasjonen reagerer raskt og imøtekomende på alle henvendelser
- Sentrumsutvikling, herunder skilting, parkering, bygging av gangveier, belysning og fokus på å utvikle et stadig mer tiltalende sentrum
- Infrastruktur som veier, jernbane og fiber/bredbånd
- Kommunen må aktivt søke å tiltrekke seg både private og offentlige virksomheter
- Ressursbruk på næringsarbeid

3. Overordnet mål for næringsutvikling i Tynset kommune

Målsetting:

Tynset kommune skal ha et framtidsrettet og offensivt næringsliv som sikrer økning i antall arbeidsplasser og antall innbyggere både på kort og lang sikt. Dette skal skje ved at Tynset kommune skal styrke rollen som regionsenter og motor for næringsutvikling i regionen. Kommunen skal tilrettelegge for vekst i eksisterende næringsliv, tiltrekke seg nyetableringer og gjøre Tynset kommune til en foregangskommune i det grønne skiftet.

Kommunen skal ha et tilgjengelig og kompetent næringsapparat som yter god service til eksisterende og nye bedrifter i kommunen.

Tiltak:

- Tynset kommune skal framstå som en attraktiv kommune. Det må tenkes omdømmebygging i alle ledd i organisasjonen, fra Servicetorg til bl. a. plan/byggesak og næringsavdeling.
- Tynset kommune skal være en aktiv pådriver mot sentrale myndigheter for å påvirke rammebetingelser for kommunens næringsliv og samfunnsutviklingen generelt. (Som f. eks. differensiert arbeidsgiveravgift).
- Kommunen må ha en framtidsrettet og markedsorientert arealbruk som stimulerer til næringsutvikling, nyetableringer, tilgjengelighet og trivsel.
- Kommunen skal legge særlig vekt på å støtte grønne og fremtidsrettede næringer.
- Utvikle og evaluere kommunens næringsapparat i takt med næringslivets behov, gjerne i samarbeid med eksterne næringshager og kunnskapssentre.

4. Beskrivelse av ulike næringer

Handel og service

Tynset er det naturlige region- og handelssenteret i Nord-Østerdal. Handels- og servicenæringen har høy omsetning målt pr innbygger i kommunen. Det er allikevel en svak tendens til at veksten i omsetning har stagnert de senere årene. Det er et mål at regionens innbyggere kan få kjøpt alle varer de etterspør lokalt, og at mest mulig av denne handelen skal foregå i Tynset. Omsetning målt pr. innbygger i Tynset kommune var i 2015 kr 116 738.

Tynset skal være attraktiv for etablering av ny handelsvirksomhet. Handelsnæringen står overfor utfordringer knyttet til konkurranse med netthandel og automatisering som selvbetjente kasser. Dette vil kunne redusere antall arbeidsplasser knyttet til handel. Samtidig åpner det for muligheter for å etablere netthandel med basis på Tynset. Det potensialet bør utnyttes.

Røros har omtrent like stor omsetning i handelen som Tynset, målt pr innbygger i kommunen, men preges mer av ulike typer spesialforretninger, mens Tynset har flere av de nasjonale kjedebutikkene. På denne måten utfyller de to regionsentrene hverandre. Det bør imidlertid også være et mål å øke andelen lokalproduserte og kortreiste produkter på Tynset. Vi har en lang og stolt produksjon når det gjelder både matproduksjon og håndverk i regionen. Det kan utnyttes bedre.

For å fremme et attraktivt sentrum bør det arbeides med skilting både i og utenfor sentrum. Det bør også lages en helhetlig plan for parkering i sentrum og det må finnes en løsning som fjerner tungtrafikken fra Brugata og Parkveien.

Hovedmål

Tynset skal styrke og utvikle sin posisjon som ledende handels- og servicesenter i regionen.

Delmål

- Profilere Tynset som handelssentrum for hele regionen
- Legge til rette for at nye forretninger skal kunne etablere seg på Tynset

Tiltak

- Sørge for bedre skilting inn mot, og i, Tynset sentrum
- Samarbeide med privat næringsliv om å utvikle et stadig mer trivelig sentrum
- Finne en løsning som medfører at tungtrafikken kan passere under jernbanen på Fv.30, for å redusere tungtransporten gjennom Parkveien
- Støtte opp om arrangementer som bidrar til at flere tilreisende kommer til Tynset
- Arbeide videre for å få realisert et sentrumsprosjekt i samarbeid med det private næringslivet, gjerne i form av et BID-prosjekt

- Lage en helhetlig plan for parkering i Tynset sentrum
- Støtte tiltak som bidrar til profilering av lokalprodusert mat

Landbruk

Landbruket er den viktigste næringen i Tynset kommune. På landsbasis er Hedmark det nest største landbruksfylket, og Tynset er en av de største landbrukskommunene i fylket. Mjølkeproduksjon er den dominerende driftsformen, men også småfé, storfé- og mandelpotetproduksjon står sterkt. Selv om antall bruk går ned opprettholdes produksjonen ved at de resterende bruk blir stadig større og mer effektive. Mjølkekvoter som selges forblir i regionen. Antall samdrifter har gått ned de senere årene, mens antall bønder som satser stort på egne gård har vært økende.

Tilskudd til nydyrking, som ble innført fra og med 01.01.2013 med midler fra næringsfondet, er tatt godt imot. Grovt sett kan en si at de senere årene er nydyrket mellom 200 og 300 daa pr. år. I årene 2011 til 2014 ble det dyrket opp 2200 daa.

Det er økning i antall bruk som satser på ulike typer lokalmat og videreforedling av gårdens egne produkter. Hovedtyngden av de produktene som omsettes gjennom Rørosmat produseres i kommunens sør for Røros, bl. a. i Tynset kommune.

Landbruksprosjektet som er gjennomført som et felles løft for landbruket i Tynset og Alvdal kommuner, og delvis er finansiert med midler fra næringsfondet, avsluttes i 2017. Dette prosjektet har hatt omtrent 120 bønder som deltakere, og dette har gitt et positivt løft for landbruket lokalt i begge kommunene.

Det er en utfordring i landbruket at selv om arealet har økt de senere årene så går avling pr. daa noe ned. Stadig krav om økt effektivisering medfører bruk av større traktorer og annen tung redskap. Dette skader jordstrukturen og reduserer avlingene. Et tiltak som kan redusere virkningen av tunge redskaper er økt omfang av grøfting.

Store arealer i Tynset består av skog. Dette er i hovedsak furu og bjørkeskog. Skogbruk er en viktig del av landbruket i Tynset, og bidrar med en betydelig andel av inntekten for mange produsenter. I 2016 ble det avvirket 40 515 m³ med en bruttoverdi på kr 11,2 mill. kr. Innestående saldo på skogfond pr. 31.12.2016 var kr 5 066 717. Det er viktig at skogen drives på en måte som bidrar til å ta vare på det biologiske mangfoldet.

Et framtidig satsingsområde for vår region framover vil være bioøkonomi. En definisjon på bioøkonomi er

«bærekraftig, effektiv og lønnsom produksjon, uttak og utnyttelse av fornybare biologiske ressurser til mat, fôr, ingredienser, helseprodukter, energi, materialer, kjemikalier, papir, tekstiler og andre produkter. Bruk av teknologier som bioteknologi, nanoteknologi og IKT er i

tillegg til konvensjonelle disipliner som kjemi, sentralt for utviklingen innenfor en moderne bioøkonomi».

For Tynset vil de biologiske ressursene i hovedsak komme fra landbruk og næringsmiddelproduksjon. Ressursgrunnlaget er vår styrke, mens teknologi og kompetanse ut over produksjon og noe videreforedling er vår utfordring. Innlandet er i ferd med å ta en posisjon som et ledende kraftsentrum for bioøkonomi i Norge. Tynset og Nord-Østerdal bør være en del av dette, gjennom tett samarbeid med de gode fagmiljøene rundt Hamar, samtidig som vi også ser til ressurser og kompetansemiljøer i Midt-Norge. Det må utvikles til en fordel for Tynset og vår region at Hedmark kunnskapspark i 2017 etablerer to stillinger på Tynset.

Hovedmål

Tynset skal befeste og styrke sin status som landbrukskommune i regional og nasjonal målestokk, basert på høy utnyttelse av naturgitte ressurser og opparbeidet kompetanse.

Delmål

- Opprettholde og øke mjølkeproduksjonen
- Opprettholde og øke produksjonen av storfé- og småfékjøtt
- Øke verdiskapningen innen ulike tilleggsnæringer i landbruket
- Legge til rette for best mulig utnytting av utmarksressursene, som beite, jakt, fiske og friluftsliv
- Bidra til å utvikle bedre arrondering og derigjennom redusere transportkostnader
- Arbeide for at Tynset kommer i posisjon til å bli med på en positiv utvikling innen en forventet vekst innen bioøkonomi
- Opprettholde og øke antall aktive bruk

Tiltak

- Opprettholde tilskuddet til nydyrking som ble innført fra 1.1.2013, og gjerne øke satsen pr daa fra kr 500 til kr 750 (som Alvdal nå har vedtatt)
- Innføre tilskudd til grøfting
- Bidra til makeskifte der dette kan medføre bedre arrondering og derigjennom reduserte transportkostnader og mer miljøvennlig drift
- Utarbeide beitebruksplaner der det er nødvendig, med grunnlag i de vegetasjonskartleggingene som er utført, bl. a. på Kvikne
- Utvikle tett kontakt med kompetansemiljøene innen bioøkonomi i Innlandet, bl.a. gjennom Hedmark kunnskapspark

Reiseliv

Reiseliv nevnes ofte som den næringen som har størst vekstpotensial, både nasjonalt og i vår region. En positiv vekst i reiselivet gir store ringvirkninger for andre næringer.

Tynset har om lag 1800 hytter, der 1200 av disse eies av personer med adresse utenfor Tynset kommune. I den store hytteundersøkelsen som ble gjennomført i 2015 viste svarene fra hytteeierne at de er mest fornøyd med natur- og fjellområdene, fred og ro, preparerte skiløyper og kulturlandskapet. Dette viser at flertallet av de som har hytter i Tynset kommune naturlig nok ikke er opptatt av f. eks. store alpinanlegg, men vektlegger andre kvaliteter. I følge hytteundersøkelsen mener hytteeierne i Tynset at det som er viktigst å forbedre er mobildekning og tilgang til bredbånd i de hytteområdene der dette er dårlig utbygd i dag. I snitt benytter hytteeierne i Tynset hytta 44,2 døgn pr. år.

Innen hotell og overnattingsbedrifter er Savalen fjellhotell og spa den desidert største bedriften i Tynset, og Savalen er Tynsets største reiselivsdestinasjon med både overnattingsbedrifter, mange hytter og ulike aktivitetstilbud.

Kommunens viktigste oppgave overfor reiselivet er å legge til rette for vekst. Det er viktig at det legges vekt på infrastruktur som veier, vann og avløp, slik at kapasiteten på dette kan betjene økt aktivitet. Kommunen bør også forsøke å stimulere til samarbeid blant utbyggerne på viktige destinasjoner, slik at det finnes midler til å samarbeide om fellestiltak som skilting, rydding av stier, skiløyper og andre former for tilrettelegging.

Domenet tynset.no er ledig og reservert for bruk av Tynset kommune. Dette bør utvikles til en side som gir aktuell og oppdatert informasjon om tilbud, attraksjoner og aktiviteter i Tynset kommune, på linje med hva enkelte andre kommuner har gjort.

Hovedmål

Tynset skal framstå som et attraktivt reisemål både nasjonalt og internasjonalt, i samarbeid med andre kommuner i regionen.

Delmål

- Øke antall gjestedøgn, både blant hytteeiere og andre tilreisende
- Framstå som attraktiv for eiere av hytter/fritidsboliger

Tiltak

- Utvikle tynset.no, som markedsføringskanal for Tynset
- Revidere Tynset kommunes reiselivsstrategi
- Ligge i forkant med hensyn til utvikling av infrastruktur i hytteområder, som vei, v/a, fiber og mobildekning

- Bidra til en utvikling av kommunens reiselivsdestinasjoner i takt med reiselivets krav til endring og nyutvikling
- Profilere Tynset som en reiselivsdestinasjon med særlig fokus på kultur- og naturopplevelser

Industri, bygg og anleggsbransjen

For Tynset kommune er det viktig med en bred og allsidig industri for å beholde og utvikle et mangfold av arbeidsplasser, og kommunen ønsker å være offensiv for å stimulere til økt industrivirksomhet. Kommunen har små og store bedrifter innen stål, tre og mat- og næringsmiddelindustri. For Tynsets omdømmebygging bidrar flere av disse bedriftene positivt ved å gjøre Tynset kjent utenfor regionen. Flere av disse bedriftene har ansatte med høy fagkompetanse, høyere utdanning og fagbrev. Kommunen ønsker å legge til rette for vekst i disse eksisterende bedriftene, men ønsker også å legge til rette for nyetableringer for denne typen bedrifter.

Tynset har også en rekke små og store bedrifter innen bygg- og anleggsbransjen med mange ansatte. Dette er bedrifter som i stor grad henter sitt inntektspotensial fra områder utenfor kommunen. Bransjen har allikevel et sterkt behov for at det igangsettes prosjekter lokalt, både innen byggsektoren og infrastrukturprosjekter, og dette er noe kommunen kan bidra til gjennom egne prosjekter. Det er viktig at kommunen legger til rette for rask saksbehandling, konkurransedyktige gebyrer/kostnader, og tilgjengelige næringsarealer og lokaler. Felles problemstilling for industri, bygg- og anleggsbransjen er at en har utfordringer i forhold til å rekruttere kompetent arbeidskraft. Dette gjelder både personer med høyere utdanning og personer med fagbrev. Andelen utenlandsk arbeidskraft er stor i disse bransjene. Tynset kommune kan påvirke dette gjennom å fremme yrkesutdanning og lærlingeordningen.

Kravene til bygg endres stadig i retning av mer energieffektive og miljøvennlige løsninger. Tynset kommune bør stimulere bygg- og anleggsbransjen til å ligge i forkant av denne utviklingen slik at den utvikler kompetanse som vil gi den et konkurransefortrinn i tiden framover.

Hovedmål

Tynset skal være en kommune der det er attraktivt å etablere og utvikle nye bedrifter.

Delmål

- Bidra til etablering av nye arbeidsplasser innen industri, bygg- og anleggsbransjen ved å synliggjøre de konkurransemessige fortrinn som Tynset har, som tilgang på areal, lav arbeidsgiveravgift, stabil arbeidskraft og høy kompetanse.

Tiltak

- Fortsette samarbeidet med nabokommunene om etablereropplæring.
- Bruke noe ressurser på oppfølging av nyetablerere etter avsluttet etablererkurs
- Sørge for at det er god tilgjengelighet på ulike typer boligtomter i kommunen
- Kommunen bør stille krav til klima- og miljøvennlige løsninger i kommunale byggeprosjekter
- Kommunen må sørge for å ha en smidig og effektiv saksbehandling til industrien og næringslivet i en etablerings- eller ekspansjonssituasjon
- Prioritere tiltak for å styrke og videreutvikle eksisterende industri/næringsliv, særlig de som opererer mot et nasjonalt og/eller internasjonalt marked
- Tilrettelegging av tomter og arealer som er tilpasset eksisterende industris vekst- og utviklingsbehov
- Stimulere til at større industriaktører innen for eksempel næringsmiddelindustrien bidrar til å skape nye, eller videreutvikle eksisterende mindre virksomheter innen samme bransje

Offentlige arbeidsplasser

Offentlige sysselsetting utgjør om lag 40% av alle arbeidsplasser i Tynset kommune. Dette er en noe høyere andel enn gjennomsnittet ellers i fjellregionen. Antall kommunale arbeidsplasser har holdt seg relativt stabilt de senere år, mens antall statlige arbeidsplasser er redusert i tråd med rasjonalisering og strukturendringer innen virksomheter som NSB, Telenor og vegvesenet.

På Tynset er sjukehuset og Nord-Østerdal videregående skole eksempler på virksomheter med offentlige arbeidsplasser som betyr mye for kommunen. Bedrifter som disse representerer mange arbeidsplasser og er viktige i forhold til at kommunen skal kunne tilby personer med høy utdanning relevant arbeid. Omfanget av offentlige arbeidsplasser er en viktig faktor i forhold til å kunne tilby potensielle innflyttere eller tilbakeflyttere med høy utdanning arbeid som er relevant i forhold til deres utdannelse.

Hovedmål

Sikre eksisterende, og øke antall offentlige arbeidsplasser i Tynset kommune

Tiltak

- Beholde og utvikle gode relasjoner til sentrale myndigheter på både administrativt og politisk nivå for å kunne markedsføre Tynset som aktuelt sted for etablering av offentlige arbeidsplasser
- Tett samarbeid med de offentlige virksomheter som allerede er etablert på Tynset slik at disse kan opprettholdes og helst ekspandere
- Samarbeide med andre kommuner i regionen for å beholde og trekke til seg offentlige virksomheter

Kompetansearbeidsplasser

Tynset og fjellregionen har et utdanningsnivå blant befolkningen som ligger over landsgjennomsnittet. Det ligger et potensiale i dette som bør kunne utnyttes for å skape nye arbeidsplasser i regionen. Eksempler på arbeidsplasser og næringer med høy formell kompetanse i Tynset finnes bl. a. på Tynset sjukehus og innen bransjene regnskap og revisjon. Det finnes flere store regnskapsbyråer på Tynset som tilfører kommunen mye arbeidsplasser ved at det føres regnskap for et langt større antall bedrifter enn det som finnes i kommunen. Det er stor etterspørsel etter flere medarbeidere innen regnskapsbyråene. Når det nye arkivet skal etableres på Tynset vil dette også kreve medarbeidere med høy faglig spesialkompetanse.

En forutsetning for at Tynset skal kunne beholde og videreutvikle kompetansearbeidsplasser er god infrastruktur innen fiber og bredbånd. Kompetansearbeidsplasser kan driftes i alle deler av kommunen, som Kvikne, Brydalen, Fåset og Tyllidalen, forutsatt at det finnes bredbånd med høy kapasitet. Det mangler fremdeles noe på at hele kommunen kan sies å være godt dekket på dette området. Et av kommunens viktigste bidrag til videre næringsutvikling i alle deler av kommunen er å bidra til at utbyggingstakten av fiber og bredbånd opprettholdes og styrkes.

Det er også viktig at kommunen hele tiden har oppdatert oversikt over ledige næringsarealer, ikke bare i sentrum, men også ute i grendene.

Innen kommunen finnes det gode skoler og utdanningsinstitusjoner på flere nivå. Det er dokumentert at nivået på undervisningen i barne- og ungdomsskolene i kommunen holder et høyt nivå nasjonalt sett.

Nord-Østerdal videregående skole har relativt nye lokaler og tilbyr utdanning innen mange ulike studieretninger.

Tynset studie- og høgskolesenter tilbyr grunnutdanning og videre- og etterutdanning innen fagområder der det er kartlagt behov for utdanningstilbud. Dette er viktig for å beholde og videreutvikle næringslivet i kommunen.

Hovedmål

Tynset kommune skal legge til rette for at det skal skje en vekst i antall kompetansearbeidsplasser i hele kommunen

Tiltak

- Beholde og videreutvikle et godt og allsidig utdanningstilbud innen videregående utdanning
- Tilby relevant og etterspurt utdanning ved Tynset studie- og høgskolesenter
- Legge til rette for knoppskyting rundt etableringen av helsearkivet
- Støtte utbygging av bredbånd i hele kommunen, slik at kompetansearbeidsplasser kan driftes i alle deler av kommunen

5. Andre forhold

I tillegg til å beskrive de viktigste næringene i Tynset kommune med mål og tiltak ønsker komitéen å peke på enkelte andre forhold som den mener er viktig i forhold til kommunens arbeid med næringsutvikling og omdømmebygging.

- **Organisering av næringsarbeidet**

Det er mange ulike instanser som bidrar med rådgivning og støtte til næringslivet. Kommunen har egne næringskonsulent. I tillegg arbeider to regionale næringssjefer, Innovasjon Norge, Hedmark kunnskapspark, Rørosregionen næringshage og Rådhuset Vingelen med næringsutvikling i regionen. Det er viktig at ressursbruk og arbeidsfordeling mellom disse instansene hele tiden er avklart.

- **Støtte til arrangementer**

Godt gjennomførte arrangementer er med på å sette Tynset på kartet, gir god omtale i media og bidrar til positiv omdømmebygging. Ulike lag og foreninger i Tynset er kjent for å kunne gjennomføre gode arrangementer, både innen kultur og idrett. Komitéen mener det er riktig av Tynset kommune å bruke ressurser på å støtte opp om større arrangementer i kommunen. Like viktig som å bidra til å styrke slike arrangementer økonomisk vil slik støtte bidra til å gi honnør til alle de frivillige som stiller på dugnad for at slike arrangementer skal kunne gjennomføres.

- **Næring i hele kommunen**

Det må være et mål at hele kommunen har et aktivt næringsliv. Kvikne, Tyllidalen, Fåset og Brydalen er eksempler på grender med lavt befolkningsgrunnlag, og disse kan ha større behov for tilrettelegging enn Tynset sentrum. Det er derfor ekstra viktig at Tynset kommune er oppdatert på hva som finnes av ledige lokaler og næringsarealer i utkantene av kommunen. Tynset kommune må legge til rette for, og støtte, prosjekter som bidrar til utbygging av fiber/bredbånd i hele kommunen.

- **Revisjon av Tynset kommunes reiselivsstrategi**

Reiseliv er omtalt i eget avsnitt tidligere i denne planen. Komiteen foreslår at kommunens eksisterende reiselivsplan revideres.

- **Revisjon av retningslinjer for næringsfondet**

Når ny strategisk næringsplan for kommunen er vedtatt, mener komitéen det er naturlig at det foretas en revisjon av retningslinjene for næringsfondet. Forrige gang dette ble gjort var i 2011.

- **Oppdatere Tynset kommunes eierskapsmelding**

Kommunens eierskapsmelding ble utformet og vedtatt i 2013. Det foreslås at denne revideres årlig.

- **«Livsstilsboende»**

I Sverige har men et begrep som kalles «livsstilsboende». Dette går ut på å anlegge boligfelt der man legger til rette for at folk med en felles interesse kan etablere seg. Eksempler på slike boligfelt kan være at de er tilrettelagt for hundehold eller hestehold. For noen år tilbake ble det vurdert å utvikle et boligfelt ved travbanen på Tynset der det skulle legges til rette for hestehold. Komiteen mener slik tilrettelegging i Tynset kommune kan bidra til økt tilflytting og dermed bør vurderes.

- **Oversikt over ledige næringsarealer og lokaler**

Komiteen mener det er svært viktig at kommunen alltid har tilgjengelig oversikt over:

- Ledige næringsarealer
- Ledige næringslokaler
- Ledige boligtomter
- Ledige hyttetomter

i hele kommunen.

Årlig gjennomgang av strategisk næringsplan

Komiteén ønsker at den hvert år fram til neste revisjon av planen får i oppdrag å gå igjennom denne for å se hvordan status for næringsarbeidet ligger an, i forhold til de mål som er satt opp i kapittel 6.

6. Sammendrag med samme oppdeling som foran (mellom de ulike næringene), med tiltak og ansvarsfordeling

Næring	Tiltak	Ansvar/aktører	Utført innen
Handel og service	Bedre skilting	TK/næringslivet	2018
	Undergangen, Fv 30	TK/Statens vegvesen/ Jernbaneverket	Planlegging er i gang
	Støtte til arrangementer	TK-politisk, kultur og næring	Løpende etter søknad
	BID-prosjekt	TK/Regionrådet/Interreg., næringslivet	2020
	Parkeringsplasser i sentrum	TK-plan	2019
Landbruk	Vurdere økning av tilskudd til nydyrking	TK-landbruk	Fra og med 2018
	Innføre tilskudd til grøfting	TK-landbruk	Fra og med våren 2017
	Utarbeide beitebruksplaner	TK-landbruk	Ved behov og forespørsel
	Utvikle kontakt mot fagmiljøene innen bioøkonomi	TK/Regionrådet	2017
Reiseliv	Utvikle tynset.no	TK/Tynset arrangement	Start 2017
	Revidere TKs reiselivsstrategi	TK-politisk komité	2017/2018
Industri, bygg og anleggsbransjen	Etablereropplæring	TK, HFK og nabokommunene	Behov blir vurdert årlig
	Bruke ressurser på etablerere	TK-næring	Utføres kontinuerlig ved behov
Offentlige arbeidsplasser	Kontakt mot sentrale myndigheter-lobbying	TK/Regionrådet	Må skje kontinuerlig
	Samarb. med andre off. virksomheter i Tynset	TK	Må skje kontinuerlig

Kompetanse- arbeidsplasser	Videreutvikle det gode tilbudet ved NØVGS	TK/Regionrådet	Må skje ved behov
	Beholde og utvikle Tynset studie- og høgskolesenter	TK/Regionrådet	
	Støtte prosjekter for utbygging av fiber/bredbånd	TK	Kontinuerlig-etter søknad fra ulike områder i kommunen
Andre forhold	Gjennomgang av retningslinjene for næringsfondet	TK-politisk komité	2017
	Oppdatering av TKs eierskapsmelding	TK-næring	Årlig
	Oversikt over ledige næringsarealer, næringslokaler, bolig- og hyttetomter	TK, ved plan og næring	Må skje kontinuerlig

